

LÄNSRÄTTEN I
VÄRMLANDS LÄN
Lars Överström

DOM
2008-12-18
Meddelad i
Karlstad

Mål nr
1993-08 E
2222-08 E
Rotel 5

SÖKANDE

Office i Värmland AB genom Office IT-Partner i Sverige AB, 556514-9944

Ombud: Patrik Deshayes, business area manager
Office It-Partner
Box 1211
171 23 Solna

MOTPART

Landstinget i Värmland
651 82 Karlstad

Ombud: Anna-Lena Wingqvist, upphandlingschef
Landstinget, Juridik- och upphandlingsstaben
Våxnäsgatan 2
651 82 Karlstad

Landstingets ärendebeteckning LK/081422

SAKEN

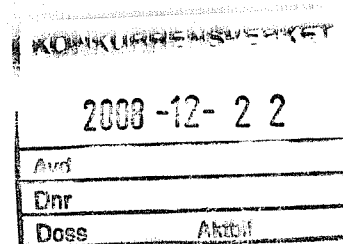
Offentlig upphandling

Enligt förfrågningsunderlag infordrade Landstinget anbud avseende en upphandling av datorutrustning (PC med tillbehör). Anbud ingavs av bl.a. Office i Värmland AB (Office). Landstinget beslöt emellertid att anta anbud från annan anbudsgivare (Atea Sverige AB; nedan Atea).

Office yrkar i ansökan om överprövning att länsrätten beslutar om rättelse på så sätt att Office tilldelas upphandlingskontraktet. Office anför bl.a. följande (nedan används av praktiska skäl underrubriker som länsrätten valt).

Senast släppta modell

I kravspecifikationen anges under "Krav på stationär och bärbar PC" att offererade produkter ska vara av senaste släppta modell samt färdiga för leverans. Vidare att anbudsgivaren ska specificera offererade produkters livslängd på marknaden samt garantera att "roadmap" för modeller och komponenter efterföljs. Vidare anges att varje offererad

Dok.Id 48144

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568	Stora Torget	054-14 81 00	054-14 81 30	måndag – fredag
651 12 Karlstad		E-post: lansrattenivarmland@dom.se		09:00 - 12:00
				13:00 - 15:00

produkt ska ha en livscykel på minimum 12 månader och att det ska anges var i cykeln offererade produkter befinner sig.

Atea har svarat att skall-kravet uppfyllts och redovisat var i livscykeln produkten befinner sig enligt följande: FSC Q 5030 i början, HP 2510P mitten, HP 6910P i mitten, HP 8510P i mitten. När Office kontrollerar med tillverkaren HP för de tre bärbara modellerna redovisas inte dessa modeller som aktuella. En modell (8510) redovisas som utgången. Atea kan därför inte anses uppfylla skall-kraven enligt ovan. Påståendet att angivna HP-modeller befinner sig i mitten av livscykeln i anbudsögonblicket måste tolkas som falskt. Definitivt är det inte frågan om produkter som nyligen släppts och med minimum 12 månaders livstid framför sig - vilket är den enda rimliga tolkningen av ställt krav.

Prishöjningar

Enligt de administrativa bestämmelserna ska valutakurs anges på offererade priser. Vidare anges att prishöjningar av produkter och tjänster får ske tidigast tre månader efter avtalsstart och att prishöjningar endast ska vara förorsakade av väsentliga valutakursförändringar, tillverkningskostnadsförändringar eller ökade arbetskostnader. Prishöjning regleras genom uppdatering av prisbilaga efter godkännande av landstinget. Retroaktiva prishöjningar godkännes inte.

Atea har angett följande: "Alla angivna priser på utrustning är baserade på dollarkurs av 1 USD = 6,43 SEK. Vid avvikelse större än 2 % från denna kurs förbehåller sig Atea rätten att ändra priserna i motsvarande mån. Jämförelsekurs är SEB a'vistakurs på beställningsdagen. Atea förbehåller sig även rätt att ändra priserna om Ateas kostnader ökar till följd av övriga prisjusteringar som står utanför Ateas kontroll."

Detta är en friskrivning som står i konflikt med landstingets skallkrav enligt ovan.

Bör-krav (TCO)

I kravspecifikationen anges också att offererade produkter bör uppfylla TCO 05 Desktops. Atea har angett att aktuella HP-modeller uppfyller kravet. Av Atea angivet underlag avser inte åberopade produkter och är daterat 21 september 2005, långt före åberopade produkter fanns lanserade.

Detta är ett bör-krav, men påståendet är falskt och förstärker bilden enligt ovan av oriktiga uppgifter från Atea.

Landstinget anför i svar bl.a. följande.

Landstinget bestrider att länsrätten ska vidta någon åtgärd mot landstingets upphandling. Landstinget anser att Ateas anbud uppfyller ställda skall-krav.

Senast släppta modell

Atea har i sitt anbud angett att alla skall-krav uppfylls och att anbudet uppfyller kravet att varje offererad produkt ska ha en livscykel på minimum 12 månader. På frågan var i cykeln offererade produkter befinner sig, har Atea, beträffande i målet aktuella produkter, angivit följande: HP 2510p i mitten, HP 6910p i mitten, HP 8510p i mitten. Atea har dessutom angett att man efter prognos kan säkerställa ännu längre livscykel genom lagerhållning hos Atea Logistics.

Landstinget har inte efterfrågat produkter som har minimum 12 månaders livstid framför sig. Landstinget har efterfrågat produkter med tillräcklig funktion till bästa pris, samt som fungerar med befintlig kringutrustning.

Enligt uppgift från Atea kommer det att släppas nya modeller med leveransstart i mitten av november. Om landstinget väljer att låta dem ingå i avtalet, levereras de till samma pris, i enlighet med förslaget till upphandlingskontrakt.

Prishöjningar

I Ateas anbud framgår, utöver vad Office angett, att Atea accepterat i kravspecifikationen angivna villkor genom att ange att alla skall-krav uppfylls, att offererade priser baseras på basvaluta: dollar, baskurs: 1 = SEK 6.43 samt dessutom vad särskilt avser prishöjningar m.fl. kommersiella villkor att villkoren i "Mall för upphandlingskontrakt" godkänns.

I landstingets förfrågningsunderlag anges dessutom följande: "Andra kommersiella villkor, t ex egna standardvillkor, som anbudsgivare bifogar till anbudet och som strider mot dessa punkter i förslag till upphandlingskontrakt kommer inte att beaktas." Landstinget anser med hänvisning till det som anges ovan att Ateas anbud inte står i konflikt med landstingets skall-krav.

Bör-krav (TCO)

Landstinget ställer inte som krav att produkten erhållit TCO-märkning, dvs. att produkten är certifierad. Det är inte heller fråga om

ett skall-krav, utan om ett bör-krav. Uppfyllda bör-krav belönas med poäng vid utvärderingen.

För styrkande av att Ateas uppgifter är korrekta hänvisas till bilaga. Landstingets bedömning är att Atea uppfyller bör-kravet. Resultatet i upphandlingen är för övrigt inte beroende av att ifrågavarande bör-krav uppfylls. Atea är vinnare i anbudstävlingen oavsett utfallet av den bedömningen.

Office tillägger bl.a. följande.

Senast släppta modell

Landstinget anger klart och tydligt i p 5.1.5 i kravspecifikationen att kravet på livslängd är kopplat till att landstinget vill säkerställa "att antagen leverantör inte förändrar produkter utan att det kommer till landstingets kännedom i god tid innan förändringen träder i kraft." Tydligare än så kan inte kravet på att offererade produkter har en framtid formuleras. "Antagen leverantör ska minst var sjätte månad informera landstinget om eventuella förändringar." Det ger en indikation om vilka framförhållningsintervall som kravspecifikationen anger.

Det angivna alternativet med lagerhållning svarar inte mot kravet på livscykel och roadmap per definition. Livscykel av en produkt är en sak, att lagra redan tillverkade produkter en annan. Dessutom skapar en lagerhållning ett tryck på landstinget att köpa dessa lagerhållna produkter vid en eller annan tidpunkt.

Uppgiften att Atea meddelar att nya modeller kommer att släppas i mitten av november är i detta sammanhang ointressant eftersom kravspecifikationen anger att upphandlingen avser i anbudsögonblicket "senast släppta modell" och denna modell var inte släppt vid tidpunkten för anbudsavlämning.

Prishöjningar

Atea har angivit olika valutavillkor på olika ställen i sin offert som står i konflikt med varandra. Offices tolkning är att det är att betrakta som en "oren accept" av givna skall-krav och därmed uppfyller man inte ställt skall-krav.

Landstinget tillägger bl.a. följande.

Senast släppta modell

Vad gäller att antagen leverantör ska minst var sjätte månad informera landstinget om eventuella förändringar i sin roadmap gäller detta relationen mellan landstinget och antagen leverantör under avtalsperi-

oden. Syftet med kraven är att landstinget vill säkerställa att antagen leverantör i god tid innan förändringen träder i kraft, minst var sjätte månad informerar landstinget om eventuella förändringar under avtalsperioden.

Uppgiften att nya modeller kommer att släppas i mitten av november är av intresse, eftersom den visar att Atea offererat produkter som är av senast släppta modell samt färdiga för leverans.

Länsrätten har den 6 oktober 2008 beslutat interimistiskt att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Landstinget har efter att Office inkommit med sin ansökan om överprövning beslutat att direktupphandla 20 bärbara datorer samt 10 skärmar. Office har i yttrande i målet yrkat att länsrätten beslutar att direktupphandlingen ska avbrytas i avvaktan på länsrättens slutliga avgörande i målet och att upphandlingskontraktet ska omfatta även de datorer och skärmar som ingår i direktupphandlingen. Detta yrkande har hos länsrätten registrerats som ett särskilt mål (mål 2222-08). Länsrätten har vidare i beslut den 7 november 2008 avslagit Offices yrkande att direktupphandlingen ska avbrytas i avvaktan på att länsrätten avgör målet slutligt.

DOMSKÄL

Om upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen om offentlig upphandling (2007:1091; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap 2 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt ovannämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt

samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Senast släppta modell

Landstinget har upphandlat PC med tillbehör. Avtalstiden omfattar perioden den 1 november 2008 – 31 oktober 2010. I förfrågningsunderlagets kravspecifikation (p. 5.1.) anges som skall-krav att offererade produkter ska vara av senaste släppta modeller samt färdiga för leverans, att anbudsgivaren ska specificera offererade produkters livslängd på marknaden. Vidare att varje offererad produkt ska ha en livscykel på minimum 12 månader och att det ska anges var i livscykeln produkten befinner sig.

Office har gjort gällande att vinnande anbudsgivare inte uppfyller nämnda skall-krav då offererade HP-produkter inte är av senaste släppta modeller samt att kravet på livscykel om minimum 12 månader skall så förstås att produkten ska ha 12 månaders fortsatt livstid.

Vinnande anbudsgivare har i sitt anbud angett att ifrågavarande skall-krav uppfylls samt, i enlighet med förfrågningsunderlaget, angett var i livscykeln de olika produkterna befinner sig. Vinnande anbudsgivare har på förfrågan från landstinget vidarebefordrat uppgifter från HP vari anges att HP kan ta emot order och leverera de offererade HP-produkterna t.o.m. den 31 december 2008, att det nya sortimentet (ersättarna för produkterna) kommer att finnas färdigt för leverans i slutet av november.

Med hänsyn till den snabba utvecklingen på dataområdet ligger det i sakens natur att dagens produkter relativt snabbt kommer att betraktas som inte längre aktuella, och av tillverkaren rubriceras som utgångna e.d. Det har inte framkommit något konkret exempel på viss senare modell, tillgänglig vid tiden för Ateas anbud. Såsom förfrågningsunderlaget är utformat anser

länsrätten inte visat annat än att vinnande anbudsgivare uppfyllt skallkravet i avseendet senast släppta produkter färdiga för leverans.

Eftersom det i förfrågningsunderlaget anges bl.a. att anbudsgivaren ska ange var i "livscykeln" en produkt befinner sig finner länsrätten vidare inte stöd för Offices tolkning att produkten skall ha 12 månaders fortsatt livstid. Snarare får villkoret uppfattas så att produkten vid sin tillblivelse skall ha en livstid om 12 månader, men att en del av denna tid mycket väl kan ha passerat vid tiden för anbudet.

Prishöjningar

Vad gäller valutaklausulen anges i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter (p. 4.3 och 4.4) som skallkrav att valutakurs ska anges på offererade priser samt att prishöjningar endast får vara förorsakade av väsentliga valutakursförändringar, tillverkningskostnadsförändringar eller ökade arbetskostnader. I p. 4.6 i föreskrifterna anges bl.a. att anbudsgivaren bör acceptera fastställda villkor i mallen för upphandlingskontrakt, att det av anbudet ska framgå (skallkrav) om avtalsvillkoren accepteras. Vidare anges att andra kommersiella villkor som anbudsgivare bifogar anbudet och som strider mot förslaget till upphandlingskontrakt inte kommer att beaktas.

Det kan möjligen ifrågasättas om en kursavvikelse större än 2 % är "väsentlig", eller om "prisjusteringar utanför Ateas kontroll" är fullt liktydigt med "tillverkningskostnadsförändringar eller ökade arbetskostnader". Någon klar motsägelse mellan de prishöjningsvillkor som sålunda angetts i förfrågningsunderlaget respektive i Ateas anbud föreligger dock inte. Vidare har som landstinget anfört Atea i sitt anbud angett att förfrågningsunderlagets krav uppfylls och att mallen för upphandlingskontrakt godkänns. Eftersom Atea härigenom godkänt att villkor som strider mot förslaget till upphandlingskontrakt ej kommer att beaktas anser länsrätten att skallkravet får anses uppfyllt.

Bör-krav (TCO)

Vad gäller bör-kravet avseende TCO-märkning är det i målet ostridigt att detta inte påverkar utgången av utvärderingen. Länsrätten finner därför inte skäl att närmare gå in på denna fråga.

Sammanfattning

Med hänsyn till det anförda anser länsrätten att landstinget inte brutit mot bestämmelserna i LOU. Offices ansökan om överprövning ska därför avslås vad gäller mål 1993-08.

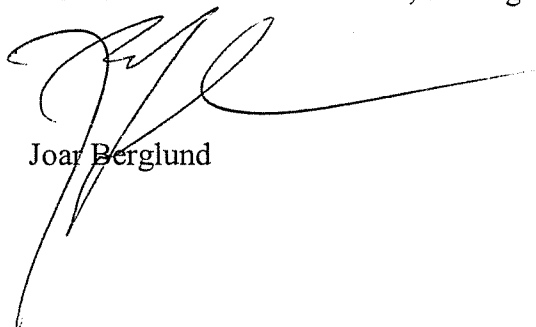
Beträffande mål 2222-08, avseende viss datorutrustning som direktupp-handlats av Landstinget och som enligt Office utgör en delmängd av den utrustning som mål 1993-08 handlar om, saknas skäl att göra någon annan bedömning än i 1993-08.

DOMSLUT

Länsrätten avslår Office i Värmland AB:s ansökan om överprövning.

Länsrättens interimistiska beslut den 6 oktober 2008 upphör i och med denna dom att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1B).

Joar Berglund